

Naš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsako soboto, ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposiane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 vin. brez priloge, s prilogo po 16 vinarjev.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristoletna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Napredno časopisje. — Delovanje trgovske in obrtne zbornice v l. 1908. — Politične vesti. — Iz slovenskih dežel. — Kranjsko: Razno. — Razno-terosti. — Književnost.

Podlistek: Legenda. — Svidenje.

Napredno časopisje.

Predsednik narodnonapredne stranke župan Ivan Hribar je na shodu zaupnikov dne 2. februarja tega leta omenil tudi klerikalno časopisje, njega razširjenje in vpliv med kmetiskim ljudstvom.

Res je to! Klerikalci so si le p o t o m časopisja pridobili trdna tla na kmetih. Sicer ni v nemar devati njih naravne organizacije, ko je vsak župnik in kaplan agitator za klerikalno stranko, a vendar ta agitacija ne bi toliko zalegla, ker naš slovenski kmet ni tako neumen, da bi kar slepo verjel vsaki besedi svojega dušnega pastirja, ki jo izgovori v prilog politični stranki, ampak pisana beseda se ga bolj prime in če se ga neprestano pita z enimi in istimi idejami, se ga te morajo končno prijati. In neverjetno veliko storijo klerikalci za razširjenje svojega časopisja. „Domoljub“ se pošilja v čez 20.000 iztisih, „Bogoljub“ v čez 15.000 iztisih na deželo in čeprav niti polovica ni plačujočih naročnikov, — večini se kar brezplačno vsiljuje — prodirajo vendar pogubne ideje klerikalizma v maso in vsak bralec se navzije tistega kruha, ki jim ga režejo dr. Lampe, dr. Krek itd. v Ljubljani.

V primeri s klerikalnimi časopisi je napredno časopisje — izvzemši „Slovenski Narod“, ki še vedno velja kot prvi slovenski časnik — slabo podprto in sicer iz vzrokov, katerih nas je lahko sram! Večkrat doživimo prizor, da se napredni časopisi in napredne tiskarne pobijajo med seboj, mesto da bi se podpirali. Veliko

Legenda.

Spisal Josip Premk.

Zgodilo se je, da je nekega dne umrl slavni poet Slavjan Slavjanov prav pri zadnjem stihu svojega akrostihona, ki je veljal krasotici Meraldi, najlepši devi zemeljske oble.

Umrl je pri mizi, s peresom v roki in niti toliko ni imel časa, da bi zapisal, kje naj se natisne ta njegov zadnji proizvod, še odkril se ni pred belo smrtjo in ni sklenil rok, ampak z nespodobno iztegnjenimi nogami — so ga našli trdega in bledega.

Kdor pozna početje in končanje slovenskih pegaza-jahačev, se ne bode čudil, da je sfrčala duša poeta Slavjana skozi dolg špalir prečistih Kerubinov in Serafinov naravnost pred nebeška vrata.

Peter je spal pred vrati in še ves zaspan mu je prijazno pokimal v pozdrav.

Ni se malo začudil, ko je vstopil Slavjan, navajen le hudega in trpkega, v kraljestvo koromandijskih biserov in vseh sladkosti poln kraj. Duše so se veselile, prepevale so himno svetih nebes in se poljubovale vsekrižem brez

premalo se stori pri strankinih somišljenikih za časopisje, ravno ker se njegova važnost podcenjuje. Iz česa prihaja to?

Dočim vidimo pri klerikalcih, da njih časopise po večini izdaja katoliško tiskovno društvo, ki s svojimi podjetji zasluži ogromno denarja in torej tudi lahko veliko žrtvuje za tisk časopisov, izdajajo napredne časopise privatniki, včasih kak konzorcij, ki se pa končno naveliča pokrivati ogromni deficit. In ako naposled vidi, da ne najde podpore nikjer, mu mine vsako veselje, še nadalje podpirati napredne ideje.

Drugič je pa stvar tudi taka, da niti bogati in gmotno dobro situirani somišljeniki ne naroče naprednih časopisov, ker jih itak lahko čitajo — v kavarni! Napredna stranka ima ravno po mestih največ somišljenikov in po mestih so kavarne, v katerih se dobe vsi časopisi, zlasti slovenski. Prav lahko bi torej marsikdo žrtvoval par kron na leto, da bi sam imel časopis in s tem podpiral tega izdajo. A nikakor mu ne gre v glavo, da bi plačal za časnik, ki ga lahko čita v kavarni. Torej niti v toliko noče podpirati naprednega časopisja, tem manj, da bi za nepremožne ljudi, ki bi radi čitali, naročil in plačal morda več iztisov ter tako razširjal napredne ideje in pridobival somišljenike.

Pri klerikalcih je pa vse naročeno na „Domoljub“ in če je malo bolj premožen kmet, mu župnik naroči tudi „Slovenca.“ Zaupniki pa plačujejo tudi iz svojega po več iztisov „Domoljuba“ za manj premožne kmete in člani klerikalnih političnih društev in kmečkih zvez dobivajo „Domoljub“ brezplačno.

Vsega tega ni pri napredni stranki, zato pa tudi časopisi niso razširjeni in torej tudi ni čudno, da se na kmetih le malokdo ogreva za napredno stranko, o kateri ničesar ne ve,

ozira na spol, vse mlado, vse lepo — kot govori sveto pismo.

S trepetajočim korakom je stopil poet Slavjan pred božji stol in se priklonil do tal liki suženj pred mogočnim gospodarjem.

„Slavljen, o Jehova od vekov v veke!“ je jeknil poet Slavjan, ker edina želja mu je bila, nikdar več zapustiti ta kraj.

A gospod Bog, sedeč na zlatem stolu, z redko, sivo brado in dobrodušnim pogledom je vedel, da poet Slavjan ne pozna resnice in govori le iz navdušenja.

„Pokaži knjigo svojih zemeljskih zaslug,“ ga je opomnil gospod Bog in nagubančil lice v gube strogega sodnika.

„O, premodri, o vsemogočni!“ je zavzdihnil poet Slavjan, — „moje ime je — Danguba.“

Začudil se je vsemogočni sodnik in izpregovoril:

„Danguba, ne, tega imena ni v katalogu krščenih duš.“

Tedaj je pomežiknil gospod Bog, ozrl se je na zemljo in zagledal dolgo procesijo, ki se je pomikala klaverno, vsa opijuvana in zasmehovana, — pred njimi pa je vihrala zastava v podobi ženjalno zavezane kravate.

izvzemši morda, kar o nji čita v „Domoljubu“, da so n. pr. v nji sami brezverci, goljufi, sovravniki kmetov itd.

In vendar ne moremo nikdar in nikoli dovolj povdarjati potrebe, da se razširi napredno časopisje med ljudstvo. In razširjenje naprednega časopisja je prva naloga podrobnega dela za stranko. Edino z naprednim časopisjem si bomo pridobili tla na deželi in pridobili ljudi, ko bodo videli, da se pošteno in dobro misli z njimi.

Kakor je zdaj v izvrševalnem odboru zavelo novo mlado življenje, ko je vsak član dobil nalogo in se je vse delo, ki je poprej slonelo na ramah enega ali dveh voditeljev, razdelilo med posamezne člane, tako mora tudi vsak pristaš narodnonapredne stranke opustiti tisto brezplodno brezbriznost, vstati mora iz letargije in delati za stranko. Vsega se iz Ljubljane ne sme pričakovati. Izvrševalni odbor bo iniciativno posegel v okraje, storil predpriprave za ustanovitev društev, poslal tudi govornike, toda podrobno delo morajo pa prevzeti pristaši na deželi sami! In kakor smo zgoraj povedali, prva naloga in točka podrobnega dela je, da se razširja napredne časopise, bodisi da je to „Slovenski Narod“, „Gorenjec“, „Notranjec“, „Belokranjec“ ali „Naš List“. Pridobivati je treba tem listom naročnike, nekaj je treba tudi žrtvovati in navdušenim, a nepremožnim somišljenikom naročnino plačati. Ravno taki potem pridno razširjajo časopis med druge in s tem obenem delajo tudi za stranko.

Brezplačno se lista ne more dati, ker materijelno je itak vsak list jako slabo podprt. Vsak list bi pa prav lahko dobro stal, ko bi se naši imovitejši somišljeniki le malo spomnili svoje dolžnosti ter se ne samo naročili na list, ampak tudi plačali naročnino. Ako torej vsi somišljeniki na deželi zahtevajo, da se mora

„Velika proza je zavlada tam doli,“ je zamrmral in se ozrl pomilovalno v poeta Slavjana.

„Čemu govoriš o ljudeh, ki sodijo s takimi imeni in ne vedo, da so sojeni.“

Poet Slavjan je spoznal dobrodušnost božjega sodnika in lažje mu je postalo pri srcu.

„Odgovori! Pokaži torej, da dobiš zaslužno plačilo.“

Tedaj je Slavjan plaho privlekel iz telovnika orumenelo knjižico svojih poezij in jo podal gospodu Bogu.

Mogočni sodnik je prelistal liki kritik in namrgodil obraz.

„Nekaj si napravil, to je res, pa glej, kaj je vse to? Lupina, a jedra ni! Čemu si lagal in pel drugače kot ti je narekovalo srce? Kaka je ta tvoja ljubezen do tiste Meralde?“

Vztrepetal je poet Slavjan, ko je začul njeno ime in poln navdušenja je odgovoril:

„Nežna in čista je, niti mrvice greha ni v njej!“

„Lažeš!“ se je razjezil gospod Bog in tudi Devica Marija se je nasmehnila.

„Lažeš,“ je ponovil z resnim glasom. „Take ljubezni ni, ker moja zapoved se ne da izpremeniti!“

dati ljudstvu čtiva v naprednih političnih časopisih, naj podpirajo, dokler stranka ne izda poljudnega glasila, že obstoječe napredne časopise ter jih razširjajo med ljudi. Ako se enkrat napredno časopisje vkorenini v narodu, potem tudi ni več daleč, da zavlada v masah kmečkega ljudstva napredni duh in zmaga napredne stranke!

Delovanje trgovske in obrtne zbornice v l. 1908.

Poročilo zborničnega predsednika gosp. Lenarčiča.

(Konec.)

V minoletem letu je zbornica kakor prejšnja leta imela priliko, podajati izjave, odnosno predlagati poročila upravnim oblastvom vseh inštantc. So to deloma izjave, ki jih oddaja zbornica od slučaja do slučaja navadno ob prilikah, ko gre za pojasnitev raznih trgovskih, obrtnih in industrijalnih predmetov. Napredujoči razvoj povzroča samosebi, da se tovrstni, rekel bi, tekoči posli množijo redno od leta do leta, prav tako, kakor se vedno množijo dela v zbornici vsled tega, ker se tudi drugi uradi in javni faktorji vedno česče obračajo v najrazličnejših zadevah do zbornice. Grós tega dela je nujnega značaja, opravljati je torej treba te posle predsedništvu in tajništvu. Razume se samosebi, da narašča v zbornici informativna služba, v vedno obilnejši meri se obračajo interesentje do zbornice pismeno ali še česče osebno.

Vodilo bi preveč v detajl, če bi se hotel tudi le kurzorično dotakniti posameznih strok zborničnega delokroga. Naj omenim le nekatere poglavitne stvari, s katerimi se je zbornica pečala preteklo leto. Zbornica je podala priporočilno izjavo glede ustanovitve obrtnega sodišča v Ljubljani in njega uredbe. Potrebo take institucije je podprla s statističnimi dati, ki kažejo številnost obrtnih in trgovskih podjetij in množiče se število uslužbencev. Predlagala je, naj delokrog novega sodišča obširja mesto Ljubljano in sodni okraj okolica ljubljanska.

Ponovno je imela zbornica priliko zavzemati stališče glede vprašanj, ki so nastala ob izvedbi zakona o penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev. Mimo drugih vprašanj je bilo odlične važnosti vprašanje, kako urediti upravo penzijskega zavarovanja. Zbornica ima zavest, da je storila s svoje strani vse, kar je bilo mogoče, da zagotovi deželi Kranjski lastno deželno mesto s sedežem v Ljubljani. Odločitev je žal izpadla v nasprotju z našimi interesi; uspeh je tak, da se je zopet pomnožila za en slučaj pripadlost naše dežele v območju Trsta. Slabe izkušnje, izvirajoče v drugem obziru iz tega, so samosebi napotile mnogo največjih interesentov, da so dali prednost nadomestnim zavarovalnim napravam.

Poet Slavjan je trepetal, ker je čul, da se vale nad zemljo veliki gromovi in strele radi jeze gospoda Boga.

„Vsemogočni! Iz dna srea so privrele besede, ki sem jih vezal v verze, s srčno krvjo sem jih pisal... kako bi mogle biti drugačne, kakršno je moje sree ali moja duša.“

Marija ga je pogledala z velikimi modrimi očmi in že je imel poet Slavjan na jeziku lep verz, a še se je spomnil o pravem času, da stoji pred božjo kraljico.

„Ni tako kakor govoriš!“ je zarohnel nebeški sodnik, ker ni trpel laži in hinavstva.

„Nič drugega ne čutim v sreu, kot ponižno, sveto ljubezen“ — je zatrjeval poet Slavjan — „in ako bi me prav tako ljubila tudi ona, bil bi najsrečnejši!“

„Tako —“ je izpregovoril gospod Bog. „Da nisi poet, bi te vrgel v dno pekla, ker lažeš pred menoj — tako — pa idi in vživaj svojo ljubezen, čisto in nedolžno, dolgih dva tisoč let. In ako te je resnično sama svetost, se ti po pretečenju dobi umaknem s prestola, ako pa se pregrešiš — te pošljem v kraljestvo centavrov!“

Tako je govoril gospod Bog. Marija ga je hotela preprostiti, a že je zletel skozi nebeška

Prestopam k vprašanju o organizaciji društva in trgovstva v obrtnih zadrugah in o uredbi obveznih pomočniških izkušenj. Določila obrtne novele so v marsičem izpremenila delokrog obrtnih zadrug, povečala so tudi njih praktični pomen, zagotovivši tem tvorbam večjo vplivnost in večje sodelovanje v obrtni upravi. Ta okolnost je vzpodbudno vplivala na izvedbo še mnogokje nepopolne ali pa celo popolnoma nedostajajoče organizacije. Ustanovilo se je v l. 1908 dokaj novih zadrug, med njimi več strokovnih; mimotega pa se je vzbudilo precej takih, ki so bile v dolgoletnem mrtvilu, k rednemu poslovanju. Zanimanje za organizacijo teh vrst raste; brezdvomno je, da bi poslovanje pridobilo, če bi imele zadruge vedno na razpolago sposobnih, primerno izvežbanih funkcionarjev. V tem pogledu bi morda ugodno vplival poseben tečaj, namenjen združnim funkcionarjem.

Preustrojitev, odnosno prilagoditev pred obrtno novelo obstoječih zadrug novim določbam obrtnega reda je domalega izvršena; obilo posla je dala ta reorganizacija, vendar se na vpoštevnejše neprilike ni namerilo. Šlo je delo dokaj gladko od rok ob stalni in vneti podpori združnega inštruktorja.

Paralelno s to akcijo se je izvedla uredba obveznih pomočniških preizkušenj za vajence rokodelskih obrtov. Institucija, dasi povsem nova, brez podobne predhodne uredbe, je dovršena in izvedena v deželi zadovoljivo. Zbornica si je pri izvedbi tega vprašanja vzela za vodilo, da treba urediti te naprave, ki je za prizadete dalekosežne važnosti praktičnim potrebam primerno ter na način, ki jamči zlasti za oblastveno preizkuševalno komisijo točno in brezpogrešno poslovanje. Uredba teh preizkušenj je izvršena na način, da posluje poleg združnih preizkuševalnih komisij, katerih je sedaj 32 v deželi, za vse one vajence, ki iz tega ali onega vzroka ne morejo prebiti preizkušnje pri kakšni združni komisiji, oblastvena izpraševalna komisija s sedežem v Ljubljani. Ta komisija, kateri načeluje ravnatelj umetnoobrtne strokovne šole g. Ivan Šubie, vrši preizkušnje redno štirikrat na leto in njen delokrog obširja celo kronovino. O vplivu te nove uredbe si danes ni moč še vstvariti definitivno sodbe, upravičeno pa je mnenje, da ne ostane brez ugodnega vpliva na izobraževanje obrtnega naraščaja.

V tej zvezi bodi mi dovoljeno omeniti, da je koncem šol. l. 1907/8 obiskovalo obrtno nadaljevalno šolo v Ljubljani 600 učencev, katerim je prišteti 108 trg. vajencev v gremijalni šoli trg. gremija v Ljubljani. Na obrtno nadaljevalnih šolah izven Ljubljane je znašalo ob sklepu šolskega leta 1907/8 število obrtnih in trgovskih vajencev 865. Podrobno poročilo je razvidno iz statističnih tabel, ki so pridodane sejnemu zapisniku.

vrata bel golobček in se spuščal niže in niže k zemlji...

Nekaj Serafinov je zajokalo po njegovem odhodu, sveti Peter je nakremžil obraz v žalostne gube, a poet Slavjan je že plul v podobi belega golobčka tja proti beli vili in potrkal s klunčkom na okno.

Meralda je ležala v gugalnici in v laseh je imela bele narcise. Tako velika je bila njena lepota, da je zagrulil golobček. Ko ga je Meralda zagledala, mu je hitro odprla in ves presrečen ji je zletel v naročje.

Potem pa ga je zaprla v kajbico.

Včasih mu je prinesla sladkorja in drugih sladčie in se pogovarjala z njim; včasih mu je celo zapela kako pesmico, a golobček je le otožno povešal glavico.

Nekoč ga je na večer spustila iz kajbice. Sedela je v postelji v lahni tančici in kmalu zdrknila pod odejo. Golobček pa je začel grkati tako nemirno in ni hotel ostati na vzglavju, ampak silil kar pod — odejo.

Meralda se je nasmehnila čudni razumni živalici, a nebo je zagrmelo v čudovitem gromu, ker gospod Bog se je zasmel na vsa usta.

V hipu je stal zopet pred božjim prestolom.

Tekom leta 1908 je zbornica, ki je dovršila vse priprave za zavod, namenjen pospeševanju obrta na Kranjskem, inicijirala in tudi denarno podprla tri mojstrske potovalne tečaje; in sicer krojaškega v Škofji Loki ter po enega za krojače in za čevljarje v Žireh. Nadalje je zbornica dala na razpolago 22 obrtnikom brezplačno vožnjo do Prage in nazaj, da so si ogledali ondoto jubilejno razstavo. V prošlem letu je aktivirala kakor so poročali časopisi, dežela dvorazredno nižjo trgovsko šolo v Ljubljani s pripravljajnim tečajem.

V vložni zapisnik se je vpisalo leta 1908 5517 poslovnih števil proti 5196 v letu 1907; število odprav je v letu 1908 naraslo na 6173. Legitimacijskih kart se je izdalo 70, identitetnih pa 21. Varstvenih znamk je bilo na novo registriranih 14, obnovljenih 4, izbrisanih 8. Vzorcev in modelov je bilo deponiranih 5. Novih prošenj za bencin je prišlo 17, letna množina v teh za prošene bencina znaša 171.100 kg. Pri tem je opomniti, da se odslej ne daje več dovolila za prejemanje davkaproste bencina le za dobo enega leta. Vštevi še v prejšnjih perijodah dovoljeno mineralno olje v obrtne namene znaša skupni letni kvantum za Kranjsko okroglo 500.000 kg. Nadalje je došlo 7 prošenj za nabavo tovarniške soli po znižani ceni per 172.000 kg.

Zbornična doklada za leto 1908 je vrgla 48.968 K 94 h proti proračunanem znesku 48.000 K.

Zbornica je imela v letu 1908 6 plenarnih sej, med temi dve izredni ter 9 odsekovih sej.

Politične vesti.

Državni zbor se otvori zopet dne 10. t. m. Krščanski socijalci kandidirajo namesto Weisskirehnerja dr. Pattaia in upajo, da ga bodo kakor prvega vse stranke izvzemši socialne demokrate volile. Kakor se pa čuje, so jim Čehi korenito zmešali štrene, kajti ti kandidirajo prof. dr. Masařika, ki bi, ako Poljaki, „Slovanska enota“ in socijalni demokratje zanj glasujejo, tudi prodrli. Zdaj se bo najlepše pokazalo, kako so slovanski klerikalci v narodnih ozirih solidarni z naprednimi slovanskimi poslanci. „Slovenec“ poroča, da se čuje z Dunaja malo verjetna vest, da se namerava kandidirati za državnozbornskega predsednika dr. Masařika. Zakaj pristavlja „maloverjetna vest“, se nam zdi jako sumljivo in se nam nehote vsiljuje mnenje, da bi imeli naši klerikalni poslanci rajši nemškega klerikalnega predsednika nego slovanskega naprednega. Izbera prof. Masařika je jako srečna, kajti zanj bi glasovali tudi socijalni demokratje, katerim je Masařik zelo simpatičen. Zato bomo tudi po dejanjih sodili našo državnozbornsko delegacijo!

Nujni predlogi za prvo sejo državnega zbora. Poroča se, da se bosta že v prvi seji

„Dejal sem, da vživaj svojo sveto in čisto ljubezen dolgih dvatisoč let, a ti si se zmotil že prvi mesec. Kaka je misel, ki se skriva pod varljivo formo tvojih verzov?“ ga je vprašal gospod Bog.

Poet Slavjan je spoznal svoj greh in je odgovoril jecljaje:

„Mogočen si, gospod Bog, in mogočna je kri, ki si nam jo vstvaril!“

Tedaj se je gospod Bog nasmehnil in je pomigal s prstom: — na zemlji je umrla Meralda in pohitela pred božji prestol.

„Zakaj ga nisi ljubila kot se glasi moja zapoved, ampak samo občudovala njegove pesmi?“

Marija se je naslonila na ramo mogočnega sodnika in prosila goreče.

„Naj bo! Ker nista hotela svetih nebes, pa se ljubita, kot sta želela!“

In iz nebes sta poletela dva golobčka in se poljubila s kljunčki. Hitela sta na vztok, potem na zapad; včasih, ko je nebo temno, se zaganjata čez valove morja, a kadar je dan jasen, se jih lahko vidi na tistem oblaku, ki beži na večer čez toneče solnce...

državnega zbora vložila najmanj dva nujna predloga in sicer poslanec Hribar in tovariši glede septemberskih dogodkov v Ljubljani in češki radikali radi narodnih preganjanj na Češkem. Kot prvi predmet bo pa vladna debata na dnevnem redu, ker se bo o izjavi ministrskega predsednika takoj zahtevalo, da se o nji otvori debata. Potem pride na vrsto nujna predloga in nato šele rekrutna predloga. Glede volitve predsednika v državnem zboru se še ne ve nič gotovega. Krščanski socialci bodo zahtevali predsednika iz svoje srede in bodo najbrž določili dr. Pat-tai-a za kandidata.

Skupno nastopanje nemškonaprednih in krščanskosocialne stranke. Nemške stranke so sestavile posebne komisije, ki so se pretečeni terek posvetovale o skupnem nastopanju v narodnih vprašanjih. Krščanski socialci so zahtevali tesno spojitve in celo ustanovitev skupnega izvrševalnega odbora, čemur so se pa napredni Nemci ustavljali, češ da zadostuje, če se od slučaja do slučaja nemške stranke zedinijo ter le v narodnih vprašanjih skupno nastopajo.

Posredovanje za mir na Balkanu. Vele-vlasti so hotele Srbiji vročiti skupno noto, naj preneha z oboroževanjem in naj se zlasti odpove svojim zahtevam po teritorialni odškodnini v Bosni, toda ruski minister Izvoljski je izjavil, da bo ruska vlada z oficijelno noto pozvala Srbijo, da odneha od svojih zahtev in naj se zadovolji z gospodarskimi koncesijami, ki jih bo Avstrija določila. Listi pa obenem poročajo, da je Rusija poslala srbski vladi tudi zaupno noto, da bo Rusija vedno stala na strani Srbije in ji pomagala. Srbi so vsled ruskega poziva zelo obupani, a so vendar izjavili, da se ne odrečejo svojim zahtevam in da hočejo dobiti prost izhod do jadranskega morja.

Srbija ne odneha! Ruski poslanik Sergejev je srbskemu zunanjemu ministru dr. Milovanoviču v imenu ruske vlade nasvetoval, naj Srbija odneha od svojih zahtev glede teritorialnih kompenzacij in glede avtonomije Bosne in Hercegovine, ker teh zahtev velesile ne morejo podpirati. Zglasili so se tudi pri istem ministru poslaniki Anglije, Francije, Italije in Nemčije ter mu isto nasvetovali. Ministrski svet se je takoj po tem dogodku pod predsedstvom kralja Petra o tem posvetoval ter soglasno sklenil, da Srbija pod nobenim pogojem ne more odnehati od svojih, po narodni skupščini fiksiiranih zahtev glede teritorialnih kompenzacij in glede avtonomije Bosne in Hercegovine. Z ozirom na ta sklep srbske vlade je skoro verjetno, da pride do vojne.

Poljski minister rojak vitez Abrahamovič je odstopil, ker mu je poljski klub izrekel nezaupnico. Za naslednika mu je bil imenovan poslanec D u l e b a. Abrahamovič in grof Dzieduziki odložita državnozbornske mandate in

vsled tega izgubi poljski klub dva jako odlična zastopnika.

Veleizdajniški proces v Zagrebu. Dne 3. t. m. se je pričel v Zagrebu „veleizdajniški“ proces proti 53 Srbom, ki so obdolženi veleizdaje. Zagovarja jih 35 zagovornikov, med njimi 21 Hrvatov. Časnikarjev je toliko, da niso dobili prostora. Vsi imenitnejši listi cele Evrope so poslali svoje poročevalce. Obtožnica obsega 107 tiskanih strani in bo 2 dni trajalo samo da se jo prečita. O izidu obravnave bomo poročali.

Jz slovenskih dežel.

Jezikovne razmere na štajerskih železnicah. Hočem obrniti pozornost na one za nas toli škodljive razmere, katerih ne bi smelo nikdar pozabiti naše zastopstvo v parlamentu in v prvi vrsti ne naše občine, to so razmere pri prometnih zvezah, pri nas pri železnicah. Ravno pri tem nam kaže vlada, za kakimi cilji stremi. S tem, da nam nastavlja pri železnicah nemško uradništvo, s tem, da nam na štacijah niti ne privoščiči dvojezičnih napisov, kaže, da je sužnja onega vsenemškega gibanja in zagovornica onih vsenemških teženj, katerih edini cilj je germanizacija naše zemlje. Kot vzgled omenjam samo državno progo Celje—Spodnji Dravograd. Del te proge Velenje—Spodnji Dravograd je bil že od začetka sem dvojezičen (so sicer tudi tukaj pomankljaji glede uradništva in glede napisov samih na štacijah kot: Otišnikov hrib, Dravograd in Slov. Gradec—mesto.) Upali smo, da bode dala naša vlada pri poddržavljenju proge Celje—Velenje privatni Južni železnici in deželni železnicam dober vzgled in da bode popravila, kar je bilo poprej zamujeno s tem, da ojači slovensko uradniško osebje in da nadomesti samonemške napise na štacijah vsaj z nemško-slovenskimi. Kaj še! Proga Celje—Velenje je ostala kot poprej nemška, vsiljuje se nam nemško uradništvo, kondukerji nočejo znati slovenski! Kratkotamo, razmere so se na tej državni progi tako poslabšale, da so za narodnega Slovenca direktno neznosne. Da s tem germanizujočim sistemom pri naši državni železnici ne sme več iti naprej, je samoobsebi umevno. G. državni poslanec Roblek je napravil že glede tega interpelacijo, ki je vzbudila precej krika med Nemci. Treba je, da izpolnijo njegovo delo slov. občine po Sav. dolini. Slovenske občine, vzbudite se, zahtevajte na štacijah slovensko uradništvo in dvojezično upravo! Protestirajte proti zapostavljanju našega jezika na progi državne železnice Celje—Velenje! Storite to druga za drugo in uspeh bo na naši strani. Sramota zares, da se blišče na štacijah izključno slovenske Savinske doline samonemški napisi. Upajmo, da niso te besede bob ob steno!

Mrak se je zgostil; v temo je potonila sobna oprava; samo okno je svetilo, obžarjeno od kandelabra, ki je svetil doli na ulici.

„Vidite,“ je pričela zopet Alma in v glasu se ji je poznalo, kako je razburjena. „Prav v tem kotu, na tem divanu sem sedela tisti usodni večer; v temi kakor sedaj, da nisem videla sama sebe. Tam v sosedni sobi, kjer je nočoj tako tiho, so zveneče čaše, in jasno sem razločila glas očeta, ki je napival mojemu soprogu na srečno bodočnost. Jaz sem sedela tukaj, same so mi polzele solze iz oči in srce mi je bilo bolesto trdo, skoro ga nisem čutila. Vedela sem, da jočem prepozno, a tako se je moralo zgoditi. Trudna sem bila, a kadar sem se ozrla na postelji, se mi je zazdelo, da stojita tam dve rakvi, črni, grozni, kamor mi bo leči še tisto noč... Nič ni groznejšega kot leči v poročno posteljo čisti, neomadeževani, ki je hrepenela po trenutku, da podari vse — cvetje težkoljubljenemu, a mora objeti tujca, ki ga srdi in zaničuje in so ji ga vsilili ljudje, ki niso imeli do tega nikake pravice. Zdi se mi, da je lažje stopiti nedolžnemu pod vešala kot devojki v prisiljen zakon... ki je najnesramnejša kršitev osebnosti svobode! O, tista noč je bila grozna in ne hotela bi več doživeti enake! Do jutra sem slonela tam pri od-

Kako bo z deželnozbornskimi volitvami na Štajerskem? Kakor znano se napredna in klerikalna stranka na Štajerskem še nista zedinili glede enotnega in skupnega postopanja pri deželnozbornskih volitvah, ki se vrše meseca majnika. „Straža“, ki hoče veljati kot glasilo klerikalne inteligence, omenja govorec o tem, da bodo koroški Slovenci pri volitvah složno nastopili, da se o štajerskih Slovencih o tem ne more še ničesar trditi in da klerikalni stranki ne kaže skleniti z narodno stranko kompromisa, kajti čemu narodni stranki kaj dovoliti, ker itak nima nikjer nikake moči in je tako slaba, da ne more s svojimi kandidati nikjer prodreti. Tako „Straža“. Kdor pa opazuje vstrajno delovanje narodne stranke ter uspehe, ki jih dosega po deželi, ni tega mnenja, ampak da bi imela klerikalna stranka preklicano težavno stališče, ako si hoče priboriti par mandatov, ne glede na to, da je izključeno, da bi mogla povsod prodreti s svojimi kandidati. Torej ne gledati z visokega konja, ampak rajši se dogovoriti, kako naj tudi štajerski Slovenci v slogi in edinosti nastopijo!

Deželnozbornske volitve na Štajerskem se vrše meseca maja in sicer voli splošna kurija 7. maja (ožja volitev 14. maja), kmetske občine 17. maja (ožje volite 22. in 27. maja), trg in mesta 24. maja (ožje volitve 28. maja in 2. junija) in veleposestvo 29. maja.

Občina Kokarje na Štajerskem je dne 1. marca v občinski seji sprejela resolucijo zoper vojno s Srbijo tej jo odposlala na c. in k. ministrstvo za zunanje stvari.

Mariborski Sokol je priredil trimesečni vediteljski tečaj pod vodstvom načelnika E. Ilieha. Tečaja so se vdeležili tudi ptujski in ormoški Sokoli in se je ta dovršil s prav lepimi vspehi.

Glavna mlekarina v Celju se je ustanovila 18. februarja v Celju. Novo podjetje obeta postati za ves okraj največje važnosti. Ta druga temelji na sledečem načrtu: Po celem okraju se osnujejo male krajevne mlekarne, katerih naloga bo, zbirati mleko v svojem ožjem okolišu in ga določiti „Glavni mlekarini v Celju“. Slednja ima skrbeti za vnovčenje in sicer v prvi vrsti s prodajo svežega mleka. Kar bi se ga tem potom ne moglo razpečati, predela se v surovo maslo. Nekaj teh krajevnih mlekarin je ustanovljenih, nekaj pa že pripravljenih. Deležni glavne mlekarne so po 50 K in 10 K, visokost pristopnine bo določilo načelstvo. Zaveza je desetkratna. Kot člani oziroma članice lahko pristopijo v prvi vrsti krajevne mlekarne in posamezni posetniki, nadalje pa tudi razne druge pravne osebe, ki se morajo vezati s pogodbami. Tu bi bilo osobito želeto, da pristopijo razni denarni zavodi, pa tudi druge kmetijske zadruge in pomagajo s tem mlado podjetje, ki potrebuje v začetku večji kapital, utrditi.

prtem oknu, in mislila zdaj to, zdaj ono, a vse kar se je v duhu pojavilo pred menoj, ki je kričalo po nečem, kar bi razsvetlilo te temne zidove in prepodilo morda tudi vse — spomine... In naposled, ko sem uvidela, da ni pomoči, da je izgubljeno vse, in je smešno klicati nazaj pokopane upe, me je obsenčila tista satanska misel, ki je bila vzrok, da skoro nisem vedela tri mesece, kaj se godi z menoj!... Morda se vam studim, ako vam povem, da sem našla v pijači svojo uteho in ne vem, kdaj so bile pokošene moje rože... Jaz sem živela v sanjah, težkih in temnih, katerih izvor je bil v — pijači — živela sem v nekakem deliriju. Tako sem preživela svoje poročne dneve; bogve, morda je zunaj sijalo lepo solnce, jaz nisem štela noči... in nisem štela objemov, a dejali so mi, ko sem se znojna in vroča zavedla v postelji, da je poteklo od moje poroke že tri mesece.“

Za nekaj hipov je zavladal po sobi zopet mir, svečan mir, še dihanje se ni čulo in Vrtnik je pričakoval z napeto pozornostjo daljne izpovedi...

„Kak utis je napravilo vse to na moje stariše, ne vem! Izogibali so se me skoro, in četrtri mesec sva se s soprogom ločila. Morda on

Svidenje.

Spisal Jos. Premk.

(Konec.)

Alma je za hip utihnila, očitno so jo spomini preveč razžalostili in dolgo je ostala tiho.

„In od tistega trenutka, ko sem zvedela, kako nesramno in gnusno me hočejo prodati, sem imela samo eno željo: oblatiti vso to navidezno čednost teh čislanih ljudi, ki so hoteli barantati z mojo mladostjo in srečo tako čifutsko, da se mi je zgrabila že misel, ako sem se domislila neplemenitosti svojih staršev. — Vi tam v daljni tujini ste bili zame izgubljeni; dvoje, troje pisem ste mi še pisali, in ko sem vam naznanila, da res omahujem nad krutostjo očetovo, ste me imenovali „lahkoživko“ in mi voščili obilo — sreče... Morda ste res menili, da imate opravka s kako domišljavko, ki vas je res ljubila le radi umetniške frizure, a je bilo njeno srce tako daleč... Ne, jaz sem vas ljubila drugače in zato bo od onih drugačen konec moje ljubezni!... Morda celo bolj žalosten, a vsaj zavest bom imela, da tako nisem hotela jaz, ampak drugi!“

Nato je zopet umolknila in molčal je tudi Vrtnik.

Deželnozbornske volitve na Koroškem.

Katoliško politično društvo za Koroško je že postavilo kandidate za deželnozbornske volitve in sicer v kmečki skupini 1. Velikovec — Dobrlaves: grebinjski župan Florjan Ellersdorfer v Ravžu; 2. Pliberk — Železna Kaplja: Franc Grafenauer, državni poslanec in posestnik na Brdu, morebitni kandidat monsignor Valentin Podgorec v Celovcu; 3. Beljak — Paternion — Rožek: Janez Vošpernik, posestnik v Zgornjih Jezercih pri Vrbi; Trbiž — Podkloster: Josip Škrbina, p. d. Kazin, posestnik in živinozdravnik v Hudih Dolih pri Vratih. V splošni skupini Celovec — Velikovec — Dobrlaves — Pliberk — Železna Kaplja se kandidira Franc Grafenauer, državni poslanec na Brdu. Ta mandat je najbolj zasiguran Slovincem, lahko se pa tudi zgodi, da proderejo slovenski kandidati v dveh ali treh okrajih kmečke skupine. Koroški Slovenci bodo složno nastopili, kakor se nam dozda poročja. Želimo le, da zmagajo Slovenci vsaj s tremi kandidati, da ne bo kakor v zadnji dobi le en poslanec (Grafenauer) zastopal tretjino koroških prebivalcev v deželnem zboru.

Višja državna obrtna šola — seveda nemška — se ustanovi v Celovcu. Med ministrom za javna dela in celovško občino se vrše tozadavna pogajanja. Neizmerno ginljiva je vladna skrb za Nemce. Če mi zahtevamo obrtnih šol, na Dunaju nič ne čujejo. Bo treba govoriti jasneje.

Kmečka in klerikalna stranka na Goriškem. Goriški klerikalci s strahom gledajo, kako goriški agrarci napredujejo. S prirejanjem shodov in s snovanjem gospodarskih zadrug si pridobivajo čimdalje več somišljenikov, seveda iz vrste klerikalnih pristašev, ki so nezadovoljni z Gregorčičevo politiko. Klerikalni listi napadajo kmečko stranko, da so jo ustanovili liberalci za svojo rešitev in navadno je polovica vsake številke klerikalne „Gorice“ posvečena boju zoper naprednjake in agrarce. Zadnjih se še bolj boje, ker je program te stranke, ki smo ga tudi mi v izvlečku objavili, res jako dober za kmete in pripoznava tudi krščanska načela, kar seveda hočejo goriški kakor naši edini imeti v zakupu. Kaj pa ostane še klerikalcem, če ne bodo mogli več udarjati na veliki boben z vero ter zmerjati vse druge, ki ne trobijo v njih rog, z brezverci? Nič! Nekaj praznega in celo poslopje se zgrudi v prah. Če pojde po tej poti naprej, bo agrarna stranka lahko izpodrinila klerikalce, zlasti ko bi dobila na svojo stran par vplivnih duhovnikov, ki so že zdaj jako nezadovoljni z dr. Gregorčičem, a se ne upajo še očitno nastopiti proti njemu, ker ga kolikor toliko še škof drži. Agrarni stranki, ki je tudi napredna, želimo veliko vspeha in zmago nad klerikalci!

ni tako podel človek, za kakršnega sem ga imela; še vedno me nadleguje, naj se zopet združiva, a jaz ne morem, ne morem!... Leto dni bode že poteklo od najine ločitve, a niti enkrat še nisem zaželela po njegovem objemu, dasi trpim neizmerno v tem pustem dolgočasju. No, sedaj ste se vrnili vi, ko sem vas smatrala že davno za večnoizgubljenega...“

„Alma,“ in se ji je zopet nekoliko približal — „tragična je ta stvar in še bolj tragično se more končati, ako ne boste računali s pametjo. Povedali ste mi dokaj, a vendar leži pred menoj še mnogo nejasnega, kar bodem s časom tudi spoznal... Da bi bila vsemu kriva tista kratka najina ljubezen, o tem bi skoro dvomil, dasi sem se tudi jaz često spominjal tistih lepih trenutkov. Vidite, ali življenje stavi težje zahteve in treba je, da se jim človek pokori, ako noče, da ne podleže. Ako bi se izpolnile vsakemu vse želje in vsi upi, bi bili vsi srečni in v tej sreči neizmerno nesrečni, ker v težavah in zaprekah, ki nam jih stavi življenje, dobi človek moči in se uči ceniti že malenkostno blagodat, kaj šele resnično srečo. Kdor je živel mnogo v nesreči, temu je že malo zadovoljnosti velika sreča, in s tem morate računati tudi vi, ker človek je vedno suženj svojih razmer. Zavreči jih skoro

Glede rešitve riemanjskega vprašanja piše „Hrv. Korespondenca,“ da se je državnemu poslancu dr. Matku Laginji, kakor zastopniku Riemanjev in Ložanov, posrečilo doseči v riemanjskem vprašanju sporazum med pristojnimi oblastmi in da je smatrati riemanjsko vprašanje za rešeno. Sporazum temelji na teh načelih: Za Riemanje in Log se nemudoma ustanovi samostojna župnija. H kongruini letnih 1400 kron prispeva cerkev 315 K, ostanek trpi verski zaklad; župljanov ne zadene nikakoršno breme. Župnika bodo volili vsi župljani, ki imajo občinsko pravico. — Cerkevna občina postane župni patron, z vsemi pravicami in dolžnostmi za bodočnost. Za popravo cerkve in župnišča potrebnih 10.000 kron plača verski zaklad. Cerkevni obred je latinski. Na podlagi tega načela bo ordinarij (škof) v smislu dotičnih prepisov rimske kurije uredil rabo slovenščine v cerkvi.

Okr. glavarstvo v Tolminu je razveljavilo sklep občine Livek z dne 2. dec. t. l., da se imajo vse vaške table v občini popraviti s samo slovenskim besedilom. Kakor znano sta na Goriškem deželna jezika slovenski in laški, toda v slovenskih krajih so vaške table slovenske in nemške. Ako se torej občina upira nemškemu jeziku, ki nima nobene pravice na Goriškem, ji tudi državna oblast ne more prepovedati, da ne sme opustiti nemškega jezika.

Meškova „Mati“ na tržaškem slovenskem odru. V nedeljo so uprizorili v slovenskem gledališču v Trstu Meškovo dramo „Mati“, ki je imela popoln uspeh. Igralci, med njimi zlasti g. Danilova in g. Verovšek, so se z dobro igro zelo odlikovali in poslušalci niso štedili s priznanjem.

Sokol v Ajdovščini. Ustanovni občni zbor Sokola v Ajdovščini se je vršil pretečeno nedeljo.

Laško realno gimnazijo nameravajo ustanoviti v Gorici. Deželni šolski svet se je povoljno izrekel o tem ter priporočil ustanovitev naučnemu ministrstvu.

Kranjsko.

Za krščanska načela! „Slovenec“ si nas je zopet privoščil, češ da uganjamo hinavščino in da pridigujemo krščanska načela zase, dočim smo brezverci — svobodomiselnici. Imenuje nas — posili kristjane, in da nas mora biti sram, da se tako ponižujemo ter zatajujemo svoja programatična načela z namenom, da goljufamo ljudstvo. Imenuje nas pobeljene grobove in hinavce! Vemo kako neprikladno pride to klerikalcem, ako se očitno izjavimo, da spoštujemo krščanska načela, na katera hočejo klerikalci vzeti patent. Vprašamo cenjene bralce, ali je še kaj lepšega kakor ravnati se po krščanskih načelih? „Ljubi svojega bližnjega,“ pravi Kristus, „bodi pošten, zmeren, pravičen nasproti

ne morete, — svobodni pa ste kar se tiče domnevanja o svoji sreči vedno v kolikortoliko, — a posledice? Verujte v usodo, kakor verujejo mnogi, in lažje bode.“

Vrtnik je čutil, kako trepečejo njene roke, ki jih je držal v svojih, in hotel jo je tolažiti, dasi ni mogel najti pravih besed, ker prehitro je začul to njeno izpoved in ni vedel, kje bi začel celiti neštete njene rane.

„Vladimir,“ je zaječala in Vrtnik je začutil na licu njen topli dih, — „vi sodite kakor državljani, a ne kakor človek, ki vidi pred seboj bolno srce in so mu pri tem vsi zakoni človeške morale in navidezni čednosti — deveta briga.“

„No, in kako hočete drugače? Tako vendar ne morete živeti vedno, prej ali slej se morate udati.“

„To mi vi nasvetujete?“ ga je poprašala počasi, in Vrtnik je videl v temi, kako se nagiblje njen bel obraz k njegovemu.

„Da, najbolje je tako, Alma. Slišal sem, da vas soproj ljubi.“

„Vi ste to slišali?“ se je začudila in se pritisnila k njemu. „Kje, povejte?“

„Jaz stanujem v tej hiši, v pritličju.“

sovražniku“, ali sploh s tem zatajujemo svoja načela, ako se ravnamo po teh besedah?! To hočemo biti in tista sleparska načela, katera hočejo klerikalci v svojo korist kot krščanska izrabljati, pobijati, to je naša želja. Ako bi se ravnali po krščanskih načelih klerikalcev, bi morali biti hinavski, denuncirati in škodovati kjerkoli mogoče nasprotnikom ter jih uničevati. Mi pa nočemo tega storiti, ampak svetu pokazati, kakšno sleparstvo uganjajo klerikalci z vero, katero izrabljajo v strankarsko korist. Če bi šlo po našem in če bi se klerikalci res ravnali po krščanskih načelih, potem ne bi bilo toliko sovraštva in prepira, ampak prava ljubezen bi oklepala zatirane sinove slovenske matere.

Javen shod v Ljubljani je pretečeno nedeljo priredil državni poslanec in ljubljanski župan Ivan Hribar. Velika dvorana v Mestnem domu je bila natlačeno polna in volilci so glasno pritrdjevali poročilu svojega poslanca. G. poslanec je poročal o svojem delovanju v državnem zboru ter natančno pojasnil sedanji politični položaj v državi po razpustu državnega zbora. Omenil je zlasti združitev slovenskih poslancev, izvzemši Poljake, v „Slovansko enoto“ ter izrazil nado, da se bodo najbrž tudi Poljaki pridružili „Slov. enoti.“ Po poročilu g. poslanca, ki je bilo živahno odobravano, so se predlagale nasledne resolucije, ki so bile soglasno sprejete: 1. Volilci, zbrani na volilnem shodu dne 28. februarja 1909 v Mestnem domu v Ljubljani, jemljemo s polnim zadoščanjem poročilo gospoda drž. poslanca Ivana Hribarja o njegovem delovanju v državnem zboru na znanje, odobravamo vse njegove korake v korist Ljubljani in celokupnemu slovenskemu narodu ter mu izrekamo za ves njegov obilni trud, ki ga nalaga slovenska javnost, iskreno zahvalo z zagotovilom nemajne vdanosti ter s prošnjo, da tudi v prihodnje zastavi vse svoje moči v to svrhu, da štiti in brani interese tako Ljubljane kakor slovenstva sploh. 2. Z ogorčenjem protestiramo tudi proti sestavi nove Bienertrove vlade, katere člana sta zagrizena narodna nasprotnika Slovincem, Stürgkh in dr. pl. Hoehenburger. V tej sestavi čutimo bolj nego kdaj jasno namero vlade, vladati proti interesom slovenskih narodov, zlasti Slovincem. Zategadelj tudi naš g. državni poslanec Ivan Hribar ne more zavzemati proti sedanji vladi drugega stališča, kakor one skrajne opozicije. 3. Z radostjo pozdravljamo vesel političen pojav: ustanovitev parlamentarne skupine „Slovanske enote“; ta „Slovanska enota“ navdaja nas z iskrenò nado, da se bodo poslanci „Slovanske enote“ v resnici zavzemali za celokupne koristi vseh slovenskih narodov avstrijskih, zastopanih v „Slovanski enoti“ ter tako na zunaj posvedočili praktično slovansko vzajemnost. Trajen obstoj take „Slovanske enote“ zamore pripomoči Slovanom v Avstriji in še posebej Slovincem do

„Vi stanujete v tej hiši? Ni mogoče! Koliko časa že?“

„Teden dni.“

„In nisem vas videla nikoli. Da, saj sem vedno doma. Ali čula bi vsaj — ali nič več ne igrate —?“

„Pač!“

„Ali niste hoteli; niste se hoteli izdati, kaj ne? O, spoznala bi vas pri prvih glasovih, a vi ste me mislili presenetiti, kaj ne?“

„Nisem vam hotel buditi neprijetnih spominov, a naposled se nisem mogel vzdržati več in sem prišel. Sodil sem vas drugače, no — sedaj se mi smilite!“

„Kako ste dobri, Vladimir. Da, da! Saj ste še vedno isti, ni vas še izpridil svet, o, še vedno so tako dobre vaše oči! Vladimir — odpustite mi!“

„Ničesar vam nimam odpustiti!“

In tedaj je začutil, kako so zdrknile njene ustnice plaho in počasi po njegovem obrazu in obvisela naposled na njegovih ustnih — dolgo... zelo dolgo...

„In prišli boste zopet, Vladimir?“ ga je poprosila s tahim glasom.

„Prišel! A dajte mi besedo, da uslišite vašega soproga. Dobro vam hočem!“

onih pravice, katere jim gredo po njih moči in po njih številu. Gospodu državnemu poslancu Ivanu Hribarju naročamo, da v „Slovanski enoti“ zastavi vse sile v to, da vstopijo v „Slov. enoto“ tudi Poljaki in se tako ustvari skupen slovanski blok v avstrijskem parlamentu. K besedi se oglasi še deželni poslanec dr. Novak, povdarjajoč, da ni prijatelj osebnega kulta, a se vendar popolnoma strinja s prvo resolucijo, kajti če kdo zasluži zaupanje in zahvalo za svoje delovanje, je to župan in poslanec Hribar. To zaupanje mu bodi tudi v zadoščenje za vse one napade, ki so leteli nanj v zadnjem času. (Odobranje.) Ravnotako utemeljena je tudi druga resolucija, kajti udarec vlade, katerega nam je zadela z imenovanjem Hohenburgerja in Stürgkha, tako globoko, da je ostrina ostala v našem telesu, je tem hujši, ker sta oba iz onega mesta, kjer izhajata „Grazer Tagblatt“ in „Grazer Tagespost“, ki sta pozivljala vlado, da naj eliminira iz naših slovanskih knjig vse rodoljubne pesmi. (Ogorčenje!) Ta dva moža naj bi nam torej rezala kruh pravice! Dolžnost naša je tudi, da jasno izrazimo svoje mnenje k veselemu pojavu v našem političnem življenju kakor je ustanovitev „Slovanske enote“ in zato predlagam, da se sprejmejo vse tri resolucije. Resolucije se sprejmejo ob splošnem odobranju soglasno, nakar predsednik z zahvalo poslancem in udeležnikom zaključi shod.

Javna shoda sta se priredila pretečeno nedeljo tudi v Cerknici, kjer sta govorila dr. Tavčar in dr. Švigelj ter v Litiji, kjer sta govorila dr. Oražen in dr. Žerjav. Oba shoda sta bila jako dobro obiskana in so poslušalci z velikim zanimanjem sledili izvajanjem gospodov govornikov. Z veseljem pozdravljamo delovanje novega izvrševalnega odbora, ki se ne bo trudil zaman, ampak somišljeniki na deželi mu bodo jako hvaležni za njegovo delavnost. Napredna stranka mora pokazati svojo življensko moč in iti med ljudi, kajti somišljeniki na deželi potrebujejo ravno v teh časih najbolj navduševalnih besed in bodrila za bodočnost. Pričakovati pa je, da se bodo tudi drugi sposobni pristaši, zlasti člani zaupnega odbora zavzeli za delo na deželi, kajti delo se ne sme naložiti samo na rame par gospodov, ampak razdeliti, da se bo razpolagalo s čim več govorniki. Vspehi prvih shodov morajo vsakemu odvzeti dvom, da se bo našlo zunaj na deželi pravega odziva in hvaležnih poslušalcev.

Kaj zahtevajo somišljeniki na deželi? Iz nedeljskih javnih shodov v Litiji in Cerknici so govorniki dobili vtis, da zahtevajo somišljeniki na deželi dvoje. Prvič izdajo poljudno pisanega časopisa, najboljšega tednika, ki bi poleg političnih stvari prinašal tudi poučno gospodarsko gradivo ter bil sploh

„Vladimir, vi me ne ljubite več!“ je skoro zakričala in se odmaknila od njega.

„Še vedno, Alma!“

„Ali je to res, Vladimir?“ je zaihtela in se mu vrgla na prsi.

„In še bolj vas bodem, samo — obdržite besedo, ki ste jo dali pred oltarjem.“

„Čemu ta krutost, Vladimir!?“

„Ker sva drugače onečaščena oba! Svet ne sodi po sreči, ampak po imenu. Ali boste storili tako, Alma? —“

„Ne morem, Vladimir!“ je kriknila in se mu vrgla na prsi.

„Tedad vas ne morem obiskati tudi jaz — nič več!“ je dejal odločno Vladimir, a zadnjo besedo je izgovoril že grgljaje, ker nekaj svetlega se je zablišnilo v njeni roki, in curek vroče krvi je brizgnil iz Vladimirovih prsi. — — —

Grozen krik — in glasbeni učitelj Vladimir Vrtnik je padel — iz postelje.

„Kje sem?“ je zaječal še ves zaspan. „Ah, sanje, težke sanje... — Uboga Malči!...“

Nato je prižgal luč in segel po „Večernem listu“, kjer je zopet prebral med novicami že tolikrat prečitane vrstice:

— Danes se je zastupila gospa Amalija pl. Forn. Vzrok je menda — prisiljen zakon. —

pisan za kmečko ljudstvo. Drugič zahtevajo, naj stranka tudi po večkrat na leto priredi v enem kraju ali v najbližji okolici shode, ne pa kakor se je doslej vršilo vsakih pet let komaj enkrat. Obljubili so tudi, če bo vodstvo v Ljubljani tako intenzivno delalo kakor je začetek po shodu zaupnikov pokazal, da se bodo tudi na deželi z vso vnašo poprijeli podrobnega dela, češ da ni šlo klerikalstvo kmečkemu ljudstvu tako v meso in kosti kakor se splošno misli. Ljudje so začeli pridno čitati in dober političen časopis, ki pa ne sme biti drag, bo pridobil napredni stranki jako lepo stališče. Tudi od okrajnih političnih društev si je najboljše obetati, ker le na podlagi take dobro izvedene organizacije bo mogoče odslej vspešno agitacijo začeti. Pogoj je delavno vodstvo, dober časopis in vzbujanje ljudstva na shodih in s predavanji.

Volitev v delavsko zavarovalnico zoper nezgode. Namestništvo v Trstu je razveljavilo volitev v delavski skupini VI. kategorije, v kateri so zmagali Slovenci. Volileci se opozarjajo, naj pravilno podpisane glasovnice, ko jih bodo dobili za novo volitev, pošljejo g. Josipu Lenarčiču, predsedniku trgovske zbornice v Ljubljani. Slovenska kandidata sta: Anton Jeriha, delavec pri D. M. v Polju za člana in Fr. Gomilšček, v Solkanu za namestnika.

Javni ljudski shod priredi narodnopa-predna stranka v nedeljo 7. t. m. v Kostanjevici ob 4. uri popoldne pri Bučarju. Govorila bosta dr. Oražen in dr. Žerjav.

Penzijsko zavarovanje privatnih nastavljenecv. Ministrstvo za notranje stvari je z dne 31. januarja 1909 št. 1829 v svrhorešitve različnih dvomov o zavarovalni dolžnosti trgovskih nastavljenecv naslednja načela kot vodilo postavilo: Odgovarjajoč naravi trgovskega obrta se smatra praviloma zakoniti znak pretežnega duševnega dela le takrat kot dan, ako to duševno delo ne tvori samo spremljevalne okolnosti fizičnega dela, ampak je to smatrati kot bistveni element nastavljenčevega dela. Vsled tega se more le pri takih v trgovini in prometu s posestvi in pri upravi posestev zaposlenih osebah kriterij pretežnega duševnega dela smatrati kot dan, ki delajo v pisarniški, knjigovodski ali blagajniški službi ali če imajo nadzorstvene ali razpolagajoče pravice. Pri drugih nastavljenecih je smatrati le v izjemnih slučajih pogoj zakonitega znaka kot dan. Iz tega je torej razvidno, da trgovski nastavljeneci niso podvrženi zavarovalni dolžnosti.

Kdo je liberalcec in kdo klerikalec. Mlada, a zelo živahna in pametna hčerka pride nekega dne nenadoma k očetu, znanemu gospodu, in ga vpraša: „Ate, kaj si pa ti? Ali si liberalcec ali si klerikalec?“ Oče jo je nekaj časa ves osupel gledal, potem pa jo je v šali vprašal: „Kaj si pa ti?“ „No, jaz sem liberalka.“ „Le povej, kdo si ti!“ „Seveda liberalcec.“ Tisti hip stopi v sobo znan spodnještajerski politik, katerega je mala „liberalka“ tudi takoj prišla za njegovo politično prepričanje. Tako odločno vprašanje iz ust ljubkega dekletca pa je tega politika spravilo v hudo zadrego. Iz te mu je pomagal oče, kateri je vprašal hčerko: „Kaj si pa ti pravzaprav misliš, kdo je liberalcec in kdo klerikalec?“ „Tisti, ki kaj da, je liberalcec, kdor pa samo za svoj žep skrbi, je klerikalec.“ je bil prompten odgovor. Dekletce je namreč slišalo, da so pri neki zbirki darovali za Ciril-Metodovo družbo samo liberalci, klerikalci so pa imeli svoje polne žepce zaprte; napravilo si je lastno ne ravno napačno sodbo o liberalcih in klerikalcih.

Francoske topove, katerih lastnica je mestna občina ljubljanska, bi rada dobila vojaška oblast za vojaški muzej. Ker so ti ostanki iz francoske dobe vendar zgodovinsko zanimivi in bi, ako se ustanovi res francoski muzej, katero idejo je propagiral naš list, bili eden najvažnejših spomenikov, smo odločno proti temu, da bi se morda izročili vojaški vladi „auf immer wiedersehen.“ Neki hudomušnež, ki je pre-mišljeval o tem, zakaj vojaška oblast ravno v tem času želi imeti francoske topove, je rekel, da jih bo morebiti rabila za vojno proti Srbiji, ker ima premalo orožja in topov. Mnenja smo

pa, da nikakor ne kaže, dati take važne zgodovinske spomenike iz rok, zlasti ker se po letih lahko pozabi nanje in bi jih bilo le težko nazaj dobiti.

Nagrobni spomenik žrtvam 20. septembra 1908. Ker utegnejo doslej nabrani prispevki zadostovati za skromen nagrobni spomenik padlim žrtvam 20. sept. 1908, se obrača „Združeni narodni odbor“ do slovanskih umetnikov s prošnjo, da bi mu priskočili na pomoč z navsveti, podprtimi s skicami, ki naj se vpošljejo blagajniku dr. Kokalju, odvetniku v Ljubljani.

Podpore potrebnim rodbinam rezervistov in rezervnih namestnikov. Rodbine onih rezervistov in rezervnih namestnikov, ki so sedaj v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji zavoljo pojačenja čet, imajo pravico do dnevnih podpor in sicer rezervisti od 28. novembra 1908 in rezervni namestniki pa od 1. prosinca 1909. Pravico do teh podpor imajo žena, otroci, sorodniki, bratje in sestre dotičnega rezervista, če se dokaže, da jih je on s svojo plačo vzdrževal. Podpora je sledeča: 1. dnevna pristojbina za vsako osebo 69 vinarjev; 2. ako dotična rodbina mora stanovanje plačati, se dobi podpore za vsako osebo za stanovanje 34½ vinarja na dan, za otroke izpod 8 let pa se dobi samo polovica zgoraj imenovane podpore na dan, vendar se podpore več ne bode dobilo, kakor je dotični na dan zaslužil. Podpore deli država in se bodo za pol meseca zanaprej plačevale. Prošnje se morajo na politično okrajno oblast poslati.

Poljudna predavanja o jetiki. Ena najvažnejših nalog „deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih“ je, da neprestano probuja ljudstvo in ga poučuje o varnostnih napravah proti jetiki. Predsedstvo deželnega pomožnega društva usoja se torej opozarjati strokovne delavske organizacije in razna društva, da so funkcionarji deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih vedno radi pripravljeni predavati o jetiki in o raznih vprašanjih, ki so s to ljudsko kugo v zvezi. Ker daljši nalašč v ta namen pripravljeni govor nikdar ne vpliva tako živo, kakor krajša poljudna izvajanja, ki jih narekuje lastna izkušnja, bilo bi najbolje, taka predavanja združiti z drugimi društvenimi prireditvami. Na ta način dalo bi se z vrsto krajših predavanj obdelati vse važne točke, n. pr. boj proti jetiki v rodbini, varstvo otrok, varnostne naprave v tovarnah in obrtovališčih, jetika in naše socijalno zakonodajstvo itd. Društva, ki žele taka predavanja, blagovolijo naj se pismeno obrniti na predsedstvo „deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih“.

Poslano vsem p. n. oskrbovalcem nabiralnikov družbe sv. Cirila in Metoda. Družba sv. Cirila in Metoda ima v svoji pisarni v evidenci vse nabiralnike in tudi imena hiš, kjer se nabiralniki hranijo in tudi imena onih, ki nabiralnike oskrbujejo. Nabiralnik dobi za vsacih nabranih 200 K družbino diplomo. Takih diplom je oddala družba v dobi enega leta že 16. Družbino knjigovodstvo beleži točno vse dohodke vsakega nabiralnika in jih tudi objavlja v mesečnih izkazih, — nima pa v evidenci imen in virov prispevkov tistih svot, katere se pošiljajo raznim listom, ker ti pošiljajo družbi le svote brez podatkov. Iz tega je razvidno, da raznovrstne pošiljatve ne pridejo v izkaz v „Vestniku“ pod tistim imenom, kakor so morda pošiljalci želeli, posledica temu je ta, da ima družbina pisarna zapisanih mnogo nabiralnikov za „mrtve“, ker nima družba izkazanih prispevkov pod njihovim imenom. — Ker se bo splošno vse mrtve nabiralnike poklicalo na delo, utegne biti marsikdo razočaran ali celo razžaljen. — Zato pa prosimo, da se pošiljajo prispevki iz nabiralnikov direktno na vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljano, pa ne potem časopisov. Pove pa naj se pri vsaki pošiljativi, iz katerega nabiralnika je dotični prispevek, to radi tega, da se upiše poslana svota k pripadajočemu nabiralniku. Kakor želi slov. javnost točnosti in jasnosti v družbinih izkazih, prav tako želimo tudi mi točnih in jasnih pojasnil, da je možno redno uradovanje in jasnih pojasnil, da je možno redno uradovanje in v javnosti izkazovanja. — Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda.

Slovenski učni jezik na kranjskih gimnazijah. Ker so se na Kranjskem ločile srednje šole v nemške in slovenske, na katerih poslednjih se pa še po večini v višjih razredih poučujejo predmeti v nemškem jeziku, je v zadnjem času dovolilo naučno ministrstvo, da se polagoma uvede, in sicer kolikor je na razpolago slovenskih učnih knjig in pripomočkov, na dosedaj dvojezičnih gimnazijah slovenski učni jezik. Najprej se bo poučeval že v prihodnjem šolskem letu veronauk v petem razredu in grščina v tretjem razredu v slovenščini. Zato se pomnoži pouk v nemščini za eno uro.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov ima svoj ustanovni občni zbor v nedeljo 7. marca. Ker imamo na Slovenskem že toliko denarnih zavodov, je prav, da se njih uradniki stanovsko organizirajo. Imeli bodo lahko eno najlepših organizacij.

Slovensko planinsko društvo priredi konec marca v ljubljanskem Narodnem domu razstavo amatér-fotografičnih planinskih, pokrajinskih in genre-slik te stroke. Rok za pošiljatev je določen najdalje do 15. marca. Na poznejše pošiljateve se ne bo moči ozirati. Izmed tekmujočih slik si sme odbor izbrati najprikladnejše za objavo v „Planinskem Vestniku“. Slike je poslati na naslov: Oskar Skušek v Ljubljani.

Čisti dobiček planinskega plesa v Ljubljani znaša 3175 K 46 h.

Društvu slovenskih književnikov in častnikarjev je tovarnar in trgovec gospod Ivan Jelačin v Ljubljani zopet daroval znatno vsoto 100 kron, za kar mu odbor tem potom izreka toplo zahvalo, priporočujoč slovenskemu občinstvu, naj velikodušnega darovalca krepko podpira sosebno z naročevanjem njegove izborne kavne primesi.

„Miklova Zala“, katero je po dr. Sketovi povesti dramatiziral tajnik Jeseniškega Sokola je predstavljal na odru dramatični odsek „Jeseniskega Sokola“. V nedeljo 7. marca se v prizori ta igra na čast koroškemu Slovincem, ki so stalni obiskovalci gledaliških predstav na Jesenicah.

Kaj še zahtevamo od slovenskih gospodinj? V današnjih časih se zahteva od zavednih Slovenk, da kupujejo svoje potrebščine pri slovenskih trgovcih. Prav tako moramo zahtevati od naših gospodinj, da izbirajo tudi pri onih mnogovrstnih predmetih, ki se uporabljajo v vsakdanjem gospodinjstvu. Poleg kave se uporablja skoro v vsaki rodbini tudi kavna primes, ki jo je do zadnjega časa v veliki množini razpečevala pri nas tuja nemška tvrdka Franck iz Zagreba. Odkar pa imamo domačo „Prvo jugoslovansko tovarno za kavne su-

rogate v Ljubljani“, ki izdeluje znano izvrstno „Zvezdno“ kavo, je že na tisoče slovenskih gospodinj opustilo uporabo tuje nemške Franckove cikorijske in kupuje sedaj samo slovensko „Zvezdno“ kavo. Želeti bi bilo torej, da v vsaki slovenski hiši za vselej izgine škatljica nemškega Franckovega izdelka in se jo nadomesti s slovenskim izdelkom. One gospodinjke pa, ki prepuščajo nakup vsakdanjih potrebščin svojim uslužbenkam, naj redno pazijo na to, da jim trgovci morda iz površnosti ali namenoma ne vsili nemške Franckove cikorijske, temveč jim postreže z „Zvezdno“ kavo. Če se bo potem navodilo ravnalo v vsakem slovenskem gospodinjstvu, bo kmalu izginila iz naših krajev Franckova cikorijska, obenem pa bo slovenski tovarni zagotovljen uspešen razvoj.

Razdelitev državnih podpor za zboljšanje govejih hlevov v l. 1909. Z ozirom na dejstvo, da se je nadejati tudi za to leto državne podpore za primerna zboljšanja hlevov, razpisuje glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske razdelitev takih podpor za leto 1909. Državna podpora za zboljšanje hlevov je namenjena tistim kmetovalcem, ki v zmislu tega razglasa zboljšajo svoje hleve do 1. septembra t. l.

Družbe sv. Cirila in Metoda so se spomnili meseca februarja z darovi denarni zavodi: Posojilnica v Mariboru, Ribnici, Braslovčah, Velenju, Vojniku, Litiji, Zužemberku, Trbovljah in na Vrhniki, kreditno društvo v Kranju in „Južnoštajerska hranilnica“ v Celju. Veseleč se ugodnega uspevanja denarnih zavodov zahvaljujemo se jim, da se spominjajo, sestavljajoč bilanco in delež skrbno pridobljeni letni prebitki, poleg oskrbe lastnega rezervnega zaklada, posebno naše prekornostne družbe sv. Cirila in Metoda in se nadejamo, da se združijo vsi slovenski denarni zavodi v ljubezni do našega naroda in da objavimo v letnih družbinih izkazih med podpornimi člani družbe sv. Cirila in Metoda vse slovenske hranilnice in posojilnice.

Družba sv. Cirila in Metoda ima v zalogi mnogo in prav lepih velikonočnih in spomladanskih razglednic. Odlikujejo se po varijaciji, kakor tudi po svoji dovršenosti. Nobena trgovina, bodisi v mestu, bodisi na deželi ne sme biti brez teh razglednic. Čisti dobiček je namenjen obrambi in prosveti našega naroda. Vse slovenske trgovine, kakor tudi odjemalce prosimo, da naročajo in upo-

rabljajo v prvi vrsti družbine razglednice, ki se dobe v pisarni družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — Bliža se mlada, vse oživljajoča Vesna, ki bo poklicala slednjo kal v življenje, — o, da bi se vzbudilo s pomladnim peštrim življenjem tudi v našem narodu novo življenje narodne probuje in zavednosti!

Milo slovenstvu v korist. Poročali smo že, da je stopila družba sv. Cirila in Metoda v zvezo z narodnima tovarnama mila, s Fockóm v Kranju in Gaberščekom v Gorici. Danes moremo javiti, da je rodila ta zveza naši družbi uže 200 K, katere ji je poslal g. Andr. Gabršček. Rojaki, vporabljamjo pred vsem drugim tisto blago, ki donša gmotno podporo za obrambo slovenstva!

Raznoterosti.

Pomožna akcija v Mesini. Francoska vlada je poslala zdravnika dr. Cherota iz Pariza v Mesino, da pomaga ponesrečencem. Zdaj se je ta zdravnik vrnil ter objavil v pariških listih poročila, ki vzbujajo veliko senzacijo. Dr. Cherot piše: „Ves ogorčen sem se vrnil iz Mesine. Kaj se je zgodilo z zbranim denarjem? Šel je skozi roke vlade, a ni došel na kraj namembe. V Regiu in San Giovanni sem videl tarnajoče in stradajoče ljudi, ki so prosjačili ter se obešali na naše obleke. Nikjer nismo opazili oseb, ki bi na pomoč hitele. V tej dolini solz je bila vsaka nada na rešitev zaman. Strašne razmere vladajo v Mesini. 30.000 preživečih ljudi živi pod podrtijami v barakah. Nikogar ne ščiti streha pred neprestanim dežjem in odtokov za umazanost ni nikjer. Že dva meseca se vedno bolj kopiči blato okrog stanovališč. Zdaj je vreme še precej hladno, toda prvi vroči dnevi morajo prinesiti hude epidemije. Več nego 50.000 trupel je še pod razvalinami, vsak dan se jih čez 300 izkoplje izpod razvalin. Povsod se toži o slabi pomožni akciji. Povelja in protipovelja se menjavajo. Orodja je le v nezadostnem številu. Dela se vršijo brez vsake metode in zato nimajo nikakih uspehov. Zdravnikom se je prepovedalo stopiti na suho, zato so morali apelirati generalnega guvernerja, da se smejo udeležiti rešilne akcije. Posebno slabo se je godilo Rdečemu križu, kateremu so se vsemogoče ovire postavljale [na pot in se mu prepovedalo, da ne sme razdeljevati podpor. Ladije z živili se ustavljajo in se živila le za denar

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Rezerv. zaklada
iznaša:

kron 82.000

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od
vsakega in jih obrestuje

Denarni promet
v letu 1907:

kron 5.500.000

po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5 1/4 % ali z 1 % amortizacijo, na menice pa po 6 %.

Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici **vsak dan od 8. do 12. ure dop. in od 2. do 6. ure popoldne izvzemši nedelje popoldne.**

Poštno-hraniln. račun centrale št. 45.867. Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

Pisma in dopisnice z laskavim priznanjem in z raznih strani izraženo pohvalo nas sicer zelo veselje — dokazujejo namreč jasno, da je list vreden izdatne podpore slovenskih rodoljubov —, a še bolj bi bilo založništvo zadovoljno, če bi vsi, ki še niso poslali naročnine, izpolnili **takoj** svojo dolžnost! Lista menda nihče zastoj ne zahteva, zato naj še posebno tisti, ki imajo poslati še zaostalo naročnino, uvažujejo vendar že tolikrat ponovljene opomine; od upravištva so v ta namen prejeli že več nakaznic.

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metode.

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K.

Vsled zastanka plačil več velikih tovarov mi je bilo naročeno, veliko zalogo čevljev ponuditi globoko pod izdelovalno ceno. — Prodam torej vsakemu 2 para čevljev z natezki za gospode in 2 para za dame, usnje rujava ali črno, galoširano z močno zbitimi podplati, najelegantnejša oblika. — Velikost po št. Vsi 4 pari stanejo samo K 7.—. Pošiljam po povzetju.

S. Korngold, razpošiljalnica čevljev, Krakov št. 3.
Zamenjava dovoljena, tudi se vrne denar.

prodajajo. Milijoni, ki jih je Evropa nabrala za Kalabrijo, so izgubljeni. V višje ležečih krajih se o kakem rešilnem delu sploh ničesar ne opazi. Vsak dan umre na stotine ljudi, ne da bi se kdo brigal zanje. To poročilo gotovo ni pretirano in mora vzbuditi ogorčenje nad pristranostjo laške vlade.

Književnost.

Naša bodočnost. List za šoli odraslo mladino. Štev. 1. Leto II. Obsega lepe povesti, zabavne in poučne stvari. V vabilu na naročbo pravi uredništvo: V pretečenem letu smo ustanovili list „Naša bodočnost“, da izpopolnimo vrzel med „Zvončkom“, namenjenim šolski mladini in „Domačim ognjiščem“, namenjenim staršem in odgojiteljem. Sedaj je postala „Naša bodočnost“ samostojen mesečnik in stane celoletno 2 K 50 h. Za šoli odraslo mladino je ta list nujno potreben, ker ima namen, da jo poučuje, zabava in vzgaja, zato ga tudi toplo priporočamo.

„Naši zapiski“, socijalistična revija, pričela je 1. marca zopet izhajati in sicer v povečani obliki. Urejeval jo bo dr. A. Dermota.

Svoji k svojim!

Priporoča se **slovenska trgovina**

Janko Češnik

Ljubljana ~ Slingerjeve ulice

Zaloga svilnega blaga za bluze in obleke.

Zaloga modnega blaga za ženske bluze in obleke.

Zaloga modnega blaga za moške obleke in površnike.

Zaloga perilnega blaga, platna, šifona, inlet, domestik v vseh širjavah.

Zaloga raznovrstnih preprog, linoleja, volnene, tapestri, jute in dr.

Zaloga zaves, čipkastih, belih, krem in barvastih.

Zaloga garnitur, volnenih in domače izdelanih odej.

Cene nizke. ~ Poštena postrežba.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistilno sred-
stvo!

SEYDLIN

Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobiva
se
povsod

Steckenpferd lilijino mlečno milo

Najnežnejše milo za kožo
in proti pegam.

— Dobiti je povsod. —

Priporočamo našim rodbinam

Holinsko cikorijo.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9-60, boljše vrste K 12—, belo puhasto naskubljeno K 18— K 24—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30—, K 36—. Razpošilja se

franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Plzen, Češko.

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

ker je podvržena javnemu nadzorstvu.

Stanje hran. vlog: nad 34 milijonov K

Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih ulicah prej Slonovih ul. št. 3 nasproti frančiškanskemu klostru.

Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Letni davek od vloženih obresti plačnje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Anton Müller, vinotržec, Domžale

(Kranjsko)

Priporoča izborno zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah

Slavna šolska vodstva in gg. trgovci!

Naročajte in priporočajte šolske zvezke slovenskega izdelka!

Založnik A. Slatnar v Kamniku. Glavne zaloge v Ljubljani pri V. Kenda, Vaso Petričič, Iv. Bonač i. dr. ter pri trgovcih po deželi.

Trgovina s špeci-
rijskim blagom

Trgovina z moko in
deželnimi pridelki

A. Šarabon, Ljubljana

priporoča svojo novourejeno **glavno zalogo rudninske vode.**

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba!

Na drobno in debelo!

Zaloga brinja in sliv
za žganjekuho

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice

Največja izbira izgotovljene
obleke za gospode, dame

in otroke.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena
leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena
leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zveze slov. zadrug“ v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada
št. 828.406.

4 1/2 %

Telefon št. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog
K 12,434.933.24

Upravno premoženje kmetske
posojilnice 31. dec. 1907
K 12,888.795.43

Denarni promet
K 59,197.246.20

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Zvezdno!

Jos. Rojina v Ljubljani

v Selenburgovih ulicah št. 5
priporoča

elegantne obleke po meri
iz pristnega angleškega blaga.

Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek,
plaščev iz tirolskega nepremočljivega lodna.
Najsolidnejša postrežba.

Veronika Kenda

Ljubljana, Dunajska cesta 20

Zaloga papirja,
pisalnih in risalnih potrebščin

Glavna zaloga

Ā. Slatnarjevih zvezkov

Anton Turk

knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
priporoča:

Ravnokar na novo izšli knjigi:

Pariški zlatar.

Povest iz dobe kralja Ljudvika XIV.
92 strani. Zbarvano podobo. Cena 60 v.
Po pošti 70 vin. Dobiva se tudi v vseh
slovenskih knjigarnah.

Iz dobe punta in bojev.

Dogodki izza okupacije Herceg-Bosne.
Cena 60 vinarjev.

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.
poleg Mestne hranilnice

Največja zaloga

moških, ženskih in otročjih čevljev
iz najboljših tovarov, domačih in tujih.
Turistom priporoča pristne gojserske gorske čevlje

Zmerne cene.
Solidna postrežba.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Podružnica v Spljetu

Podružnica v Celovcu

Podružnica v Trstu

Delniška glavnica:
3,000.000 K

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Rez. fond:
300.000 K

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Ustanovljena l. 1854

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon št. 210

G. AUERjevih dedičev, Ljubljana

Wolfove
ul. št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborni

marčno pivo v sodih in steklenicah.